

Riktlinjer för VFU 3 - verksamhetsförlagd utbildning i *Specialpedagogiska perspektiv och bedömning*

Poäng: 3 hp VFU inom ramen för den utbildningsvetenskapliga kärnan.

Kurs: Specialpedagogiska perspektiv och bedömning för årskurs 4-6 (15hp).

Kursplan: UV4049, HT 2025

VFU-period: 3

VFU-ansvarig: Johanna Bengtsson

Syftet med den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) är att förankra lärarutbildningen i konkreta och praktiska erfarenheter av undervisning och lärande. Målet är att få en växelverkan mellan den högskoleförlagda och den verksamhetsförlagda utbildningen, mellan teori och praktik. Reflektionen och diskussionen tillsammans med lärarna i verksamheterna är viktiga komponenter för att studenterna ska kunna sätta sig in i och förstå komplexiteten i läraryrket.

VFU-guiden

Välkommen till VFU-delen i *Specialpedagogiska perspektiv och bedömning för årskurs 4-6!*

I en VFU-period knyts kursens teoretiska perspektiv samman med den praktiska utbildningen på din övningsskola. Du ska med ord omsätta och integrera teorin i den praktiska verksamheten. I dina två tidigare VFU-perioder har du inledningsvis observerat lärare i undervisning och sedan själv provat på att leda undervisning i framför allt svenskämnet. Under denna tredje period fördjupar du dessa kompetenser med hjälp av specialpedagogiska perspektiv och teorier om utvärdering och bedömning av lärande. Du kommer nu att träna på att göra enkla kartläggningar samt att utvärdera och bedöma elevers kunskaper och lärandeprocesser.

Läs igenom VFU-guiden och ta fram kursmålen och progressionsmatrisen som gäller för VFU. Du som student ansvarar för att ha med dig VFU-uppgifter, bedömningsrapport och ditt personliga mål till din handledare. Du visar också dina tidigare omdömen för VFU-handledaren. Du ska undervisa så mycket som möjligt. Träna och utmana dig själv, och inte minst, våga att testa för att kunna utveckla din undervisningsförmåga.

Inför och under din VFU

Under VI-dagarna ska du i samråd med din handledare bestämma undervisningsmoment i svenska och engelska samt eventuellt också inom något annat ämnesområde som du känner dig bekväm med. Stäm av med handledaren om det krävs särskilda anpassningar i klassen.

Inför VFU-perioden ska du skriva fram ditt personliga mål och när du börjar din VFU ska du samtala om detta med din handledare, som också ska ge respons på ditt mål.

Gör ett första utkast till en skriftlig didaktisk planering för *ett* (1) av de ämnesområde/undervisningsmoment du ska ha hand om. När VFU-perioden startar ska du i samråd med din handledare – och utifrån ditt första utkast – göra klart planeringen för detta undervisningsmoment. Planera även in återstående undervisning under VFU-perioden. Det är därför viktigt att du har planeringstid under de första dagarna på din VFU. Du ska dock kunna genomföra enstaka undervisningsmoment under första veckan och sedan utöka det till flera lektioner under andra veckan.

Du ska ha minst två handledningssamtal med din VFU-handledare och under denna VFU-period ska du och din handledare använda MOSO som verktyg i större utsträckning än tidigare. I en första MOSO-logg fotograferar du avidentifierade elevtexter (2-3 stycken). Dessa elevtexter utgör underlag för analys, utvärdering och bedömning av elevernas kunskapsnivå och lärandeprocess. Du ska även ge förslag på återkoppling till eleverna och resonera om nya undervisningsstrategier. Samla detta i en MOSO-logg som du delar med handledaren. Vid handledarsamtalet ska ni samtala om din analys och bedömning av elevtexter, elevers kunskapsnivå och lärandeprocess samt om din återkoppling till eleverna.

I en andra MOSO-logg ska du göra en filmsekvens av din undervisning. Be din handledare/en studentkamrat att med MOSO filma sekvenser av ett lektionspass. Filmsekvensen utgör underlag för din reflektionslogg (använd mallen för reflektionsloggar, finns på webbsidan) och handledningssamtal. Vid handledningssamtalet ska ni samtala om din planering och hur denna möjliggör delaktighet, differentiering och anpassning för elever i behov av stöd. Efter handledningssamtalet fyller du i dina nya insikter i reflektionsloggen och använder sedan dessa som underlag till din självvärdering.

Sammanfattning av VFU-uppgifter:

Personligt mål

- Formulera ett personligt mål för denna VFU-period. Skriv in ditt personliga mål överst i matrisen på bedömningsrapporten. Samtala med handledaren om ditt mål.

Skriftlig didaktisk planering (ca 3-4 A4:a)

- Formulera en skriftlig didaktisk planering för ett avgränsat undervisningsmoment som du ska genomföra under din VFU. Undervisningsmomentet ska innehålla en uppgift som innebär att eleverna genomför en **skriftlig textproduktion**. Tänk på att använda dina kunskaper om konstruktiv länkning för att skapa samband mellan mål, centralt innehåll (undervisning och uppgifter) och bedömning.
- Utifrån din skriftliga planering ska du även skriftligt resonera kring hur planeringen möjliggör delaktighet, differentiering och anpassning för elever i behov av stöd.
- Resonera även skriftligt kring hur du ska bedöma uppgiften och ge återkoppling till eleverna.

Planeringen måste alltså innehålla underrubrikerna Planering, Delaktighet och pedagogisk differentiering samt Bedömning.

Handledning och MOSO

Dokumentera och bedöma elevtextunderlag på MOSO inför ett handledningssamtal

- Fotografera avidentifierade elevtexter. Analysera, utvärdera och bedöm samt ger förslag på återkoppling. Dokumenten läggs i en MOSO-logg som delas med handledaren och ska användas som samtalsunderlag vid ett handledningssamtal.

Filmsekvens på MOSO och reflektionslogg inför och efter ett handledningssamtal

- Skapa filmsekvenser av din undervisning. Skriv en reflektionslogg kring din planering och hur denna möjliggör delaktighet, differentiering och anpassning för elever i behov av stöd. Filmsekvenserna och reflektionsloggen ska användas som samtalsunderlag vid ett handledningssamtal. Utgå från handledningssamtalet, kurslitteratur och teoretiska modeller/perspektiv för att i din självvärdering resonera och reflektera över i vilken utsträckning din planering genomsyras av ett specialpedagogiskt förhållningssätt.

Uppgifterna utgör dels underlag för din självvärdering, dels en del av ditt diskussionsunderlag till ett seminarium efter genomförd VFU.

Seminarier

Seminarium innan VFU

Ta med VFU-pärm och dator till seminariet. Kontrollera att din MOSO-användare fungerar. Läs Riktlinjer, VFU-guiden och se över bedömningskriterier och progressionsmatris. Förbered frågor om du känner osäkerhet eller undrar över något kring VFU-perioden.

Seminarium efter VFU

Under seminariet ska ni diskutera era reflektioner kring er genomförda planering, uppgift och bedömningen av elevtexterna. Skapa dig ett diskussionsunderlag genom att göra en skriftlig reflektion (ca 2-3 sidor, se nedan)

- Reflektera kring i vilken utsträckning elevernas texter utgjorde ett adekvat underlag för utvärdering och bedömning av elevernas kunskapsnivå och lärandeprocess (ta även med din skriftliga planering och MOSO-logg med elevtexter för att kunna visa övriga i din seminariegrupp).
- Reflektera kring styrkor och svagheter i den återkoppling du gav eleverna (ta även med eventuella återkopplingsmatriser som du kan visa övriga i din seminariegrupp).
- Reflektera kring i vilken utsträckning din skriftliga planering möjliggjorde delaktighet, differentiering och anpassning för elever i behov av stöd.

Planering och reflektion lämnas in i Inlämningsmappen inför efterseminariet.

Övrigt

Ta med VFU-handledarens underskrivna bedömningsrapport och lämna in till läraren som har seminariet. OBS! Glöm inte att först ta kopia till dig själv och sätt i din VFU-pärm.

Du ska även skicka in din självvärdering till anvisad inlämningsplats på BB. Använd den kursspecifika mallen för självvärdering som finns på VFU-webbplats.

Om inte samtliga VFU-dagar är genomförda vid tidpunkten för seminariet ska du meddela VFU-ansvarig lärare om situationen. Omdömet lämnas in senare på servicecenter på högskolan, adresserat till VFU-ansvarig lärare och självreflektionen mailas sedan till VFU-ansvarig lärare.

Närvaro/Frånvaro

När det gäller närvaro på VFU är det övningsskolans skolans start- och sluttid som gäller. Det är viktigt att du är närvarande alla dagar under din VFU. Om du blir sjuk måste du meddela din skola om att du inte kan komma. Skulle du vara frånvarande en eller flera dagar väntar du med att lämna in bedömningsrapporten tills samtliga dagar har tagits igen. Frånvaro tas alltid igen vid ett annat tillfälle. Vid längre frånvaro bör dagarna tas igen så sammanhängande som möjligt och i så nära anslutning som möjligt till den ordinarie VFU-perioden. Informera alltid VFU-ansvarig lärare kursen om du inte har kunnat genomföra alla dagar inom ordinarie VFU-period.

Kursmålen för VFU

Betyg för VFU-perioden är Underkänd eller Godkänd. Bedömningen grundar sig på din VFU-handledares bedömningsrapport, din självvärdering och din aktivitet under seminarier. Målen som är särskilt knutna till VFU-perioden är:

- formulera tydliga lärandemål för undervisning samt planera, motivera, genomföra och utvärdera undervisning som erbjuder såväl variation som elevers delaktighet och interaktion anpassat till deras förutsättningar
- leda, kommunicera och organisera undervisning som präglas av relationsskapande, relevanta ämneskunskaper och ett adekvat ämnesspråk, tydlighet gällande lärandemål, uppgifter och struktur samt i övrigt interagerar på ett professionellt sätt med elever och vuxna i skolverksamhet
- tillämpa exempel på bedömningsformer och beskriva samband mellan lärande och undervisning i relation till utvärdering och bedömning av elevers lärande
- tillämpa en process som innehåller analys, utvärdering, bedömning och kommunikation kring elevers kunskaper och lärande i relation till styrdokument och didaktiska ställningstaganden och forskning samt formulera återkoppling och handlingsstrategier för fortsatt undervisning
- utvärdera och reflektera kring det egna lärarledarskapet, genomförd undervisning och

- didaktiska ställningstaganden samt identifiera utvecklingsområden i det egna lärarskapet
- tillämpa en professionell yrkesetik och ett professionellt förhållningssätt och omdöme samt en empatisk förmåga i mötet med elever och vuxna i skolverksamheten.

Målen ovan finns insprängda i bedömningsrapportens och progressionsmatrisens olika områden. Ta fram progressionsmatrisen och visualiserar din väg mot högerkolumnen.

Tänk på

Tänk på att när du ska göra VFU på en **ny** övningsskola ska du enligt skollagen (2010:800) visa ett utdrag ur belastningsregistret för skolans rektor. Ha alltid ett aktuellt registerutdrag i din VFU-pärm! Länk till Polisen finns på VFU-hemsidan: <http://www.hh.se/vfu>

Om du har frågor gällande VFU-perioden så titta i första hand i VFU-guiden som du hittar på hemsidan: <http://www.hh.se/vfu>

Ha en trevlig och lärorik VFU!